

νε δουλεύοντας τὴν γῆ ὡς τὸ βαθύτατο γῆρας τους, καὶ νὰ παραμείνουν στὰ στερνά τους χωρὶς γεωργικὸ κληῖρο (μιὰ πού κατανέμεται στὰ παιδιά τους) καὶ χωρὶς κανένα ἔσοδο. Ξέρουν τὰ παιδιά τῶν ἀγροτῶν πῶς ἡ ἴδια τύχη θὰ τὰ περιμένῃ. Ξέρουν ὅμως πῶς ἂν βροῦνε καμμιά δουλειά στὴν πόλη, ἔστω καὶ ὑποσιτισμοῦ, θὰ ἐξασφαλίζουν κοντὰ στὰ ἄλλα καὶ μιὰ σύνταξη. Ἔτσι ἐξηγεῖται πῶς τὸ ὕνευρο τῶν γονέων εἶναι μιὰ δημόσια θέση γιὰ τὰ παιδιά τους. Καὶ ἐξηγεῖται τὸ πῶς ἔχουν πέραση οἱ κομματικοὶ ὑποψήφιοι πού δὲν φειδαλοῦνται σὲ τέτοιου εἶδους προεκλογικὰς ὑποσχέσεις. Καὶ ἔτσι ἐξηγεῖται γιὰτί οἱ νέοι φεύγουν γιὰ τίς πόλεις πρὸς ἄγραν κουτσουδουλίσσας σὲ ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις ἀπ' ὅπου χάρις στὶς Κοινωνικὰς Ἀσφαλίσεις θὰ ἔχουν κάποια σύνταξη, ἀκόμα καὶ κάποιο ὀλιγόμηνο ἐπίδομα ἀνεργίας (μνημονεύουμε τὸ τελευταῖο, γιὰ τὸ ὅποιο ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος εἶχε δηλώσει ὅτι ἐπὶ τῶν ἡμερῶν του δὲν θὰ ἐπέτρεπε τὴν ἀσφάλιση τῆς ἀνεργίας γιὰτί «ἕνα τέτοιον μέτρο θὰ συντελοῦσε στὸ νὰ ἐρημωθοῦν οἱ ἀγροί»). Αὐτοὺς εἶναι καὶ ἕνας πρόσθετος λόγος τῆς φυγῆς τῶν γερῶν ἀγροτοπαίδων πρὸς τίς ξένες χώρες, πού ἀξιοποιοῦν τὰ ἐδάφη τῆς καὶ χάνονται ἀνεπιστρεπτεῖ γιὰ τὰ ἀναξιοποίητα ἐδάφη μας. Ἡ ἐλληνικὴ μετανάστευση παρουσίασε τὴν μεγίστη ἀνάπτυξή της κατὰ τὴν περίοδο 1901—1915, ἔκτοτε παρουσίασε σταθερὴν κάμψιν· ἀλλὰ τελευταίως σημειώνει σταθερὴν ἀνοδο ἴδια σὲ μετανάστες ἀγρότες. "Ἄλλωστε, αὐτὰ τὰ ἴδια παρατηρήθησαν καὶ σὲ ἄλλα Κράτη πρὶν οἱ Κοινωνικὰς Ἀσφαλίσεις περιλάβουν τοὺς ἀγρότες. Ἐνας παλαιὸς Γάλλος πολιτικὸς ἀφηγεῖται πῶς ὅταν προσπαθοῦσε νὰ ἀποτρέψῃ τοὺς ἐκλογεῖς του νὰ ζητᾶνε δημόσιες θέσεις ἐκεῖνοι τοῦ ἀπαντοῦσαν: "Ὅμως στὸ Δημόσιο ὑπάρ-

χει ἡ σύνταξη!... Καὶ ὁ ἴδιος πολιτικὸς, ἕως ὅτου συνταξιοδοτηθῶν οἱ Γάλλοι ἀγρότες, παρατηροῦσε: "Ἄδεν θὰ καταπολεμήσουμε ἀποτελεσματικὰ τὴν ἐρήμωση τῶν ἀγρῶν, ἂν δὲν ἐξασφαλίσουμε τὰ γεράματα τῶν ἀγροτῶν μὲ τίς Κοινωνικὰς Ἀσφαλίσεις".

Χώρα ὅμως ἀπὸ τὴν ὡς ἐν σημείῳ ἀμβλυνοση τῶν ἄνω προβλημάτων, ἡ συνταξιοδότηση τῶν ἀγροτῶν θὰ ἀξιοποίησιν τὴν ζωὴ τῶν ἀνθρώπων τῆς ὑπαίθρου, δίδοντάς τους τὴν αὐτοτελοῦσιν πού χρειάζεται ὁ ἄνθρωπος, θὰ κάμῃ τοὺς ἀγρότες περισσότερο ἀποδοτικούς γιὰτί ὅταν ξέρουν ὅτι ἔχουν διασφαλίσει τὰ γεράματά τους θὰ ἀπαλλαγῶν ἀπὸ τὴν φοβία τῆς ζωῆς καὶ τὸ αἰσθημα τῆς φυγῆς, πού δίνει σφραγίδα τῆς προχειρότητος στὶς γεωργικὰς ἀπασχολήσεις, καὶ θὰ ἀποκτήσουν κέφι γιὰ μακροπρόθεσμα ἔργα ἀτομικῆς καὶ κοινῆς ὠφελείας.

Πεντακοσίων ἢ καὶ τριακοσίων ἀκόμη δραχμῶν μηνιαία σύνταξη σὲ 100.000 ἠλικιωμένους ἀγρότες φθάνει γιὰ νὰ ἐξασφαλίσει τὰ γεράματα τοῦ ἀγρότου ἐπὶ πλέον θὰ ἔχη ἀγαθοποιὸ ἀντίκτυπο γιὰ τὰ χωριά, μιὰ πού τὸ χρῆμα τῶν συντάξεων θὰ κυκλοφορῇ στὰ χωριά, αὐξάνοντας τὴν ἀγοραστικὴν δυνατότητα τοῦ καταναλωτικοῦ κοινού τους. Ἔτσι θὰ γίνῃ καὶ μιὰ σχετικὴ ἀποκέντρωση τοῦ πλούτου ἀπὸ τίς πόλεις πρὸς τὰ χωριά, καὶ μιὰ ἀρχὴ πληρωμῆς ἐνὸς ἐλαχίστου μέρους τοῦ κοινωνικοῦ χρέους τῶν ἀνθρώπων τῶν πόλεων πρὸς τοὺς ἐργαζομένους τῆς ὑπαίθρου, πρὸς τοὺς ὁποίους πολλὰ ὀφείλουν. Ἄλλωστε, δὲν πρέπει νὰ ξεχνᾶμε πῶς ἡ ἀγροτικὴ οἰκονομία καὶ οἱ ἀγρότες ἔχιν μόνον τροφοδοτοῦν καὶ τὰ ἄλλα ἐπαγγέλματα ἀλλὰ καὶ συνεισφέρουν ἅμμεσα ἢ ἔμμεσα καὶ γιὰ τίς συντάξεις τῶν ἐργαζομένων καὶ τῶν ἐπαγγελματιῶν τῶν πόλεων. Πολλαπλᾶ αἱ ὑπὲρ τρίτων ἐπιβαρύνσεις τῶν ἀγροτῶν καὶ πολλαπλᾶ τὰ ἐπαγγελματικὰ ἔνσημα.